

A

בס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of ביצה דף כג. Some of the topics we will learn about today include:

Three Halachos of Shabbos and Yom Tov in which רבי אלעזר בן עזריה was more lenient than the Chachamim

The Machlokes of whether דבר שאינו מתכוון מותר - OR דבר שאין מתכוין אסור on Shabbos and Yom Tov

A

Three Halachos of Shabbos and Yom Tov in which רבי אלעזר בן עזריה was more lenient than the חכמים

דבר שאינו מתכוון מותר

or

דבר שאין מתכוין אסור
on Shabbos and Yom Tov

B

Halachos of a pepper mill on Yom Tov, and related to Tumah

The laws of טומאת מדרס as it related to a child's toy wagon.

B

Halachos of a Pepper Mill on Yom Tov and related to Tumah

The laws of טומאת מדרס as it related to a child's toy wagon

C

Some of the key topics and concepts that we will learn about include:

שביתת בהמתו

A Jew is commanded to have even his animal refrain from work, and rest on Shabbos and Yom Tov. This is learned from the Pasuk;

למען ינוח שורך וחמורך

דבר שאינו מתכוון

A דבר שאינו מתכוון is a permissible act which is performed on Shabbos, which may result in an Isur Torah being inadvertently performed. Rabbi Yehudah prohibits performing such an action, since it may result in an Isur Torah. Rabbi Shimon disagrees, claiming that even though an Isur Torah may result from this action, since the Isur Torah will come about without intent, the action is permitted.

טומאת מדרס, also known as טומאת משכב ומושב, is a טומאה that is specific to an item that is usually designated to stand on, sit on or lie on. If a נידה, זבה, or יולדת, who are all in a category of אב הטומאה, stand, sit or lie on an item such as a chair, bed or mat, that item also contracts טומאה on the level of אב הטומאה, and they then can be מטמא other people or כלים to become a טומאה לטומאה.

C

שביתת בהמתו

דבר שאינו מתכוון

טומאת מדרס

1 So let's review.....

The next Mishnah begins:

שלשה דברים רבי אלעזר בן עזריה מתיר וחכמים אוסרים
 There are three items in which רבי אלעזר בן עזריה is lenient, and the Chachamim are Machmir.

One -

פרתו יוצאה ברצועה שבין קרניה
 פרתו would allow his cow to walk around in the רבי אלעזר בן עזריה on Shabbos with a ribbon tied onto its horns. Although one is commanded about

שבתת בהמתו - to have even one's animals refrain from work, and rest on Shabbos and Yom Tov, as the Pasuk states;

למען ינוח שורך וחמרך -

In this case רבי רב"ע held that the ribbon was not a

משאוי - a burden, but rather a

תכשיט - an adornment for the animal.

The Chachamim do not consider it a תכשיט, but a משאוי.

The Gemara clarifies, that this was not really the cow of רבי רב"ע, who was fabulously wealthy and would give 13,000 animals as מעשר each year, but rather his neighbor's cow. Since he did not protest her actions, it was attributed to him.

2

Two -

ומקרדין את הבהמה ביו"ט

One may groom an animal with a metal comb on Yom Tov, even though this might scratch the skin of the animal, and cause a חבורה - a wound, because this is not his intention, and a דבר שאינו מתכוון is permitted.

3

The Gemara elaborates:

Actually, there are two types of combs:

קרוד - קטנים ועושין חבורה

A metal comb - with small teeth - which will make a wound -

קרצוף - גדולים ואין עושין חבורה

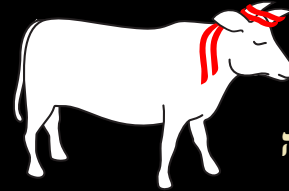
A wood comb - with large teeth - which will not make a wound -

1

שלשה דברים

וחכמים
אוסרים

רבי אלעזר בן עזריה
מתיר

פרתו
יוצאה
ברצועה
שבין קרניה

1

לבימת בהמתו
למען ינוח שורך וחמרך

וחכמים
משאוי
a burden

רבי אלעזר בן עזריה
תכשיט
an adornment
for the animal

2

2 ומקרדין את הבהמה ביו"ט

even though
this might scratch
the skin of the animal
and cause a חבורה

וחכמים
אוסרים

רבי אלעזר בן עזריה
מתיר
דבר שאינו מתכוון

3

There are two types of combs...

קרצוף

גדולים ואין עושין חבורה

A wood comb
with large teeth
which will not
make a wound

קרוד

קטנים ועושין חבורה

A metal comb
with small teeth
which could
make a wound

4 Now, there is a 3-way Machlokes:
 רבי יהודה אומר
 אין מקרדין את הבהמה ביום טוב
 מפני שעושה חבורה
 אבל מקרצפין
 Rebbe Yehuda holds that we are forbidden to use a metal comb
 on Yom Tov, because it will make a wound in the animal - and
 he holds
 - דבר שאינו מתכוין אסור
 One may not do something which might result in an איסור, even
 if that is not his intention.
 However, he may use a wood comb, because it will not make a
 wound in the animal.
 - ולא גזרינן קרצוף אטו קרוד
 We do not forbid the wood comb, lest he come to use the metal
 comb.

וחכמים אומרים
 אין מקרדין
 - אף לא מקרצפין
 The Chachamim forbid the use of even the wood comb,
 because, they also hold
 - דבר שאינו מתכוין אסור
 - וגזרינן קרצוף אטו קרוד
 And, we forbid the wood comb, lest he come to use the metal
 comb.

holds like רבי שמעון רבי אלעזר בן עזריה
 that דבר שאינו מתכוין מותר
 and therefore permits even the metal comb.
 =====

5 ושוחקין את הפלפלין ברחים שלהן
 One may grind pepper in a pepper mill on Yom Tov.
 אוכל'ה היתר of טוחן רבי אלעזר בן עזריה
 נפש.
 The Chachamim hold that טוחן is not included in the אוכל'ה היתר
 נפש.
 =====

4

רבי אלעזר בן עזריה מקרדין ומקרצפין	וחכמים אומרים אין מקרדין אף לא מקרצפין	רבי יהודה אומר אין מקרדין אבל מקרצפין
דבר שאינו מתכוין מותר	דבר שאינו מתכוין אסור	דבר שאינו מתכוין אסור
	קריצוף אטו קרוד	ולא קריצוף אטו קרוד

5

3 ושוחקין את הפלפלין ברחים שלהן

וחכמים אוסרים טוחן is NOT included in אוכל נפש of פית	רבי אלעזר בן עזריה מתיר טוחן is included in אוכל נפש of פית
---	---

6

Zugt the Mishna:

הרחים של פלפלין טמאה משום שלשה כלים
While on the topic of pepper mills, the Mishnah teaches that the three parts of the pepper mill are Halachically considered three כלים. The ramification of this are that if one part comes off, the other parts are still מקבל טומאה independently of each other. Furthermore, if one part becomes טמא, the other parts do not automatically become טמא.

The gemara describes the 3 parts:

תחתונה משום כלי קיבול

The bottom part of the pepper mill, the receptacle for the ground pepper, contracts טומאה as a בית קיבול, which applies even to wooden vessels.

אמצעית משום כלי כברה

The middle part, the netting that acts as a sifter contracts טומאה מדרבנן, because - as Rashi explains - since it is woven, it resembles a cloth which is מקבל טומאה.

Tosfos explains that a sieve is considered a בית קיבול - a receptacle, because it keeps the larger pieces on top.

עליונה משום כלי מתכת

The upper part, which contains the blade that crushes the pepper corns, is מקבל טומאה as a כלי מתכת, which contracts טומאה even if it does not have a קיבול.

=====

6

הרחים של פלפלין טמאה משום שלשה כלים

The three parts of the pepper mill are Halachically considered 3 כלים

▶ If one part comes off, the other parts are still מקבל טומאה independently of each other

▶ If one part becomes טמא, the other parts do not automatically become טמא

תחתונה

משום כלי קיבול

אמצעית

עליונה

משום כלי כברה

משום כלי מתכת

7

The last Mishnah of the Perek teaches;

עגלה של קטן טמאה מדרס

A child's toy wagon, which the child can ride on as well, contracts טומאת מדרס, meaning that since this is a כלי that is designated to ride on, it can contract טומאה from an אב הטומאה such as a זב, by having the אב הטומאה ride on it, lean on it, or sit on it, and they will in turn make the wagon an אב הטומאה as well. ונטלת בשבת

It may be carried on Shabbos just as any other להיתר, and is not Muktzah.

The next two statements are

תרי תנאי ואלביא דרבי יהודה

Two different understandings of R' Yehuda's opinion -

One -

ואינה נגררת אלא על גבי כלים

The wagon may be ridden only on top of carpets, or sheets, etc., but may not be ridden directly on the earthen floor, as it will make furrows in the earth - and רבי יהודה holds

דבר שאין מתכוין אסור

7

עגלה של קטן טמאה מדרס

A child's toy wagon made to ride on contracts טומאת מדרס

אם פאטאק אנ אן רידס און איט, ליאנס און איט, און סיטס און איט

ונטלת בשבת

is not Muktzah

ואינה נגררת אלא על גבי כלים

may not be ridden directly on earthen floors as it will make furrows in the earth

8

Two -

ר' יהודה אומר כל הכלים אין נגררין

חוץ מן העגלה מפני שהיא כובשת

Things like tables and benches may not be dragged on the ground, because they create furrows by digging into the earth, and דבר שאין מתכוין אסור.

However, a wagon may be ridden on the ground, because it merely depresses the earth.

Of course, according to R' Shimon

גורר אדם מטה כסא וספסל

ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ

One may drag tables and benches, etc., on the ground, as long as it is not his intention to create a furrow, because,

דבר שאין מתכוין מותר

8

רבי שמעון

אורי אדם

נאבד כסא וספסל

ובאבד לא יתכוין

אעלות חריץ

דבר שאין מתכוין

מותר

רבי יהודה

תרי תנאי ואלביא דרבי יהודה

כא פאקס אין נגרין

חול און פאקס

מפני שלא כובשת

it merely

depresses the earth

9

הדרן עלך יום טוב
We have finished the second perek of Mesechte Beitzah,
and will begin the third Perek, אין צדין, in the next Shiur, BeEzras
HaShem.

9

הדרן עלך יום טוב

Dedicated By: _____

DafHachaim.org